

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial
Library CityАдреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

РІК VII

Ч. 113.

СБЮТА, 19. ВЕРЕСНЯ 1925.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, SEPTEMBER, 19th, 1925.

No. 113.

VOL. VII.

Саклатвалі заборонено вступ до Злучених Держав

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР КЕЛОГ ПРИКАЗАВ АМЕРИКАНСЬКОМУ КОНСУЛІ В ЛОНДОНІ УНЕВАЖНИТИ ВІЗУ ДЛЯ ПОСЛА САКЛАТВАЛІ.

Сенатор Бора, голова комісії для закордонних справ, каже, що Саклатвала повинен бути допущений до Злучених Держав.

ВАШІНГТОН, 17. вересня. — Державний секретар Келог заборонив вступ до Злучених Держав Шапурджі Саклатвали, комуністичному послові британського парламенту, який є делегатом на конгрес міжпарламентарної юнії, що розпочинається тут 1. жовтня.

Келог дав інструкції американському генеральному консулу в Лондоні, щоб він уневажнив візу, дану Саклатвали, на тій підставі, що його допущення "є незгідне з імміграційним законом".

Притім Келог навів цитати з недавніх промов Саклатвали, в яких він проповідував повалення існуючих форм уряду при допомозі сили.

Рішення державного департаменту є несподіванкою, так як всі уважали, що англійському комуністичному послові буде дозволено прибути до Злуч. Держав.

"Саклатвала є членом британської парламентарної делегації на конгрес міжпарламентарної юнії, що має відбутися у Вашингтоні", сказав Келог. "Він не є назначеним британським урядом, ані не є вибраним з уповноваження британського уряду."

"Я не бачу причини, чому він має бути винятний зпід імміграційного закону більше, ніж комуністичний посол приїде до Канади."

ПОСОЛ Ш. САКЛАТВАЛА ПЛАНУВАВ ПРИЇХАТИ ДО ВІННІПЕГУ.

Після заборони вступу до Злучених Держав невідомо, чи комуністичний посол приїде до Канади.

Комуністичний посол британського парламенту Шапурджі Саклатвала, який мав приїхати на конгрес міжпарламентарної юнії в Вашингтоні й Оттаві, а якому американський уряд заборонив вступ до Злучених Держав, заявив кореспондентам лондонської преси, що планує відвідати Вінніпег, щоб студіювати робітничі відносини в західній Канаді. Він мав також відвідати кілька міст в Злучених Державах.

Цю заяву зробив Саклатвала ще перед тим, як йому заборонено вступ до Злучених Держав. Чи приїде він тепер лише до Канади, куди йому двері покищо відкриті, ще невідомо.

ЧИСЛО ВЯЗНІВ У ЗЛУЧ. ДЕРЖАВАХ БЛИЗЬКО ПОДВОЇЛОСЯ.

ВАШІНГТОН, 17. вересня. — Департамент справедливості оповідає, що від 1921 року число осіб у федеральних в'язницях близько подвоїлося і причиною цього є прогібція. За останніх 12 місяців, що скінчилися 30. червня, федеральний уряд видав на введення прогібційного закону в життя \$9,013,000.

Департамент розслідує і о-

трий инший імігрант, що має революційні погляди і веде пропаганду, противну нашим інституціям.

"Політикою цього уряду є виключати такі особи, що приїждять до цієї країни. Я не вірю в обмежування свободи слова (що за безличністю!), ані не вірю я в це, щоб можна було допускати до цієї країни кожного революційного агітатора з інших країн. Це не місце для них".

Келог кінчить свою заяву словами, що Злучені Держави не повинні допускати чужинців для "проповідування анархії або революційного повалення уряду".

Ця заява була видана Келогом вчора по полудні після конференції з президентом Куліджом і конгресменом Бортоном.

Ще перед виданням заяви сенатор Бора сказав, що він є проти того, щоб Саклатвалі заборонити вступ до Злучених Держав. Бора, який є головою сенатської комісії для закордонних справ, також конферував з Келогом.

"Цей чоловік мав повну свободу висловлювати свою опінію в Англії", сказав Бора, "і наш уряд не повинен боятися його більше, ніж англійський".

Довідавшись про заборону, Саклатвала заявив лише, що є розчарований, так як він був вже готовий відплисти в суботу (сьогодні) до Америки. При цьому треба додати, що Саклатвала дістав вже без ніякого клопоту візу від американського генерального консула в Лондоні на свій британський паспорт.

ЛОНДОН, 16. вересня. — Сер Вільям Джонсон-Гікс, секретар внутрішніх справ, заявив, що як би мав право не допустити до візду комуністичного посла Саклатвали до Злучених Держав і Канади на конгрес міжпарламентарної юнії, то без ніякого вагання зробив би це.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті"!

Конгрес британських трейд-юній проти плану Доса

ЛОНДОН, 12. вересня. — Конгрес англійських трейд-юній в Скарборо прийняв вчора резолюцію, в якій різко осуджує план Доса, що стремить до повалення німецького робітництва на довгий час. Резолюція звучить:

"Конгрес трейд-юній осуджує повалення німецьких робітників при допомозі плану Доса. Він заявляє, що низькі заробітні плати й довгі години праці в Німеччині, це безпосередній наслідок спроби німецьких роботодавців скинути тягар того плану на німецьких робітників. Ми прирікаємо кожну німецьку робітницю під кожним можливим зглядом, щоб поліпшити їх урівень життя, і підтримуємо генеральну

раду в її змаганні досягнути міжнародне об'єднання робітництва для боротьби на міжнародно скалю, щоб скасовано план Доса".

Цю резолюцію поставив делегат Стрейт, представник деревних робітників. Мотивуючи своє внесення на прийняття резолюції, він сказав, що план Доса наложив на Німеччину англійсько-американський фінансовий світ, котрий хоче взяти в неволю не тільки робітництво Німеччини, але й цілої Європи.

Його підпер один з крайних провідників Дж. Кук, який зазначив, що план Доса не тільки засудив на ярмо німецьке робітництво, але він є також загрозою для робітництва у

всіх других країнах.

Також підпер його другий радикальний лідер організованого робітництва в Англії, Г. Полит, який заявив, що план Доса може загнати німецьке робітництво до революції.

Він осудив також бувшого прем'єра і провідника Партії Праці Рамсея МакДоналда, що їде до Нью-Йорку в гості до аристократії, яка величає його за поміч при введенні в життя плану Доса. Це, сказав він, світові магнати називають "відбудовою Європи", аде-ж ми знаємо, що це ніщо інше, лише перебіг Німеччини в колонію невольників.

Резолюцію прийнято майже одностайно.

НОВІ ЗВІДОМЛЕННЯ ПРО БУНТ СЕРЕД ЕСПАНСЬКОГО ВІЙСЬКА.

Всі кораблі з військом відпливають тепер до Марока вночі, щоб уникнути демонстрацій.

ПАРИЖ, 17. вересня. — З гібральтару одержано сьогодні нові звідомлення про бунт серед еспанських військ, що мали відплисти на кораблях до Марока.

Звідомлення кажуть, що в портах Малага й Альгесірас жовніри збунтувалися й не хотіли всідати на кораблі.

Всі кораблі з військом відпливають тепер вночі, щоб у-

никнути демонстрацій. Малага й Альгесірас є двома портами в південній Еспанії, звідки висилається еспанське військо до Марока.

Звідомлення з воєнного фронту в Мароко подають, що в останніх днях Французи відібрали від Ріфів місто Бібане, потім Ріфи назад відібрали те місто, а нарешті французьке військо знову його заняло.

РІФИ НАТИСКАЮТЬ КОЛО ТЕТУАНУ.

МАДРИД, Еспанія, 17. вересня. — Міністерство війни видало комунікат про воєнні операції в Мароко, в якому сповіщає, що Ріфи роблять сильний натиск на місцевість Рева, в районі Тетуану, в еспанській зоні.

ЛОНДОН, 17. вересня. — В

урядових кругах побоюються, що висадження еспанських військ в Альгесірас може означитися ще великою катастрофою.

Ходять вперті поголоски, що висадження військ не було так успішне й на широкі скалю, як це було пляновано.

ПРИГОТОВЛЯЮТЬ НОВИЙ ВОЄННИЙ НАСТУП НА РАД. СОЮЗ.

БРУКСЕЛЯ, Бельгія, 14. вересня. — Секретар юній бельгійських транспортних робітників Мальман заявив, що має докази на те, що пригтовляється новий воєнний наступ на Радянський Союз.

Центральний комітет юнії має щодня нагоду бачити, як з Антверпії висилаються до

Польщі, Румунії і Литви тисячі тон зброї й амуніції, що прибувають з Франції.

Юнія бельгійських транспортних робітників змогла би застановити доставляння цих транспортів, але французькі робітники, ослаблені роздробленням професійного руху, не в стані підтримати цієї акції.

МАСОВІ ЗАСУДИ І АРЕШТИ МОРЯКІВ.

ЛОНДОН, 17. вересня. — 130 страйкуючих моряків засуджено на шість тижнів в'язниці в наслідок неофіційного страйку моряків.

СІДНІ, Австралія, 17. вересня. — Тут арештовано 53 моряків, що брали участь в неофіційному страйку британських моряків.

ПАРИБ, 16. вересня. — Йосиф Кайо, французький міністер фінансів, вийшов до Злучених Держав для поладження справи довгу, який винна Франція Злученим Державам.

СТРАЙК 20,000 РОБІТНИКІВ У БОМБЕЮ.

БОМБЕЙ, Бритійська Індія, 16. вересня. — Двадцять тисяч робітників у 12 ткацьких вишивали вчора на страйк, щоб за протестувати проти знижки платні. Товпи страйкерів кидали камінням на фабрики й узброєна поліція патрулює тепер фабричні райони.

ПІДКАС ЕКСПЛОЗІЇ УБИТО ДВОХ МАЙНЕРІВ.

ГВІЛІНГ, Вест Вірджинія, 17. вересня. — У вуглевій майні в Тріаделфі, недалеко від місця, експлуатувало о півночі 15 п'ятифунтових скриньок пороху, в наслідок чого двоє людей убито а двоє тяжко попечено. Урядники Елм Гров Кол Компанії, до якої належить майна, заявляють, що підкас вибуху в майні був лише шістьох робітників, що доставляють всі потрібні річи.

МІЖНАРОДНЯ МАЙНЕРСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ.

БРУКСЕЛЯ, Бельгія, 17. вересня. — Страйкуючі майнери твердого вугілля в Злучених Державах дістали сьогодні піддержку від міжнародної майнерської конференції, коли делегати з Англії, Франції, Німеччини, Голандії й Бельгії перегоросували одностайно зменшити вивіз вальського вугілля до Канади й Злучених Держав.

ФАРМЕРИ В ОНТЕРІО ПРОТИ ПОЛІТИКИ.

ТОРОНТО, 15. вересня. — Юнайтед Фармерс оф Онтеріо, організація онтерійських рільників, що в 1919 році поставила при владі в Онтеріо фермерський уряд і вислала до федерального парламенту 24 своїх представників, не буде брати активної участі у федеральній виборчій кампанії 1925 року.

Таку заяву зложив Дж. Дж. Моррісон, секретар Ю.Ф.О., який сказав, що "ми не є політичною партією".

ПАРИБ, 16. вересня. — Йосиф Кайо, французький міністер фінансів, вийшов до Злучених Держав для поладження справи довгу, який винна Франція Злученим Державам.

СТРАЙК МОРЯКІВ НЕ БУДЕ ВІДКЛИКАНИЙ, КАЖЕ ШИНВЕЛ.

В портах Полудневої Африки поліція приказує капітанам кораблів харчувати страйкуючих моряків.

ЛОНДОН, 16. вересня. — Дж. Шинвел, національний організатор Амагайтед Марін Воркерс Юніон, яка проводить неофіційним страйком британських моряків проти знижки платні, прибув вчора до Глзго з наміром зорганізувати моряків у шотландському порті для страйку, який все ще продовжується.

В інтерв'ю Шинвел сказав, що юнія моряків не має наміру наміру відкликати страйк. Вона буде далі вести боротьбу у всіх портах країни, сказав він.

ДУРБАН, Полуднева Африка, 17. вересня. — Поступаючи згідно з інструкціями з Преторії, поліція повідомила капітанів кораблів, на яких моряки вийшли на страйк, що вони повинні не легально, коли відмовляються харчувати страйкерів.

Капітанів далі повідомлено, що уряд буде уважати власників кораблів відповідальними за всі видатки, які будуть зроблені в зв'язку з прохарчуванням страйкуючих моряків, що будуть змушені вийти на берег.

В АВСТРАЛІЙСЬКИХ ПОРТАХ СТОІТЬ БЕЗЧИННО 33 КОРАБЛІВ.

Прем'єр Австралії Брус гостро нападає на комуністів і каже, що уряд буде поборювати їх всіма силами.

МЕЛБУРН, Австралія, 17. вересня. — В австралійських портах стоїть тепер безчинно 33 кораблів, загальною поємності 325,574 тон.

Сензацію викликали тут кабілеграми з Англії, що так довго, як триває страйк моряків, кораблі не будуть відпливати до Австралії.

МЕЛБУРН, Австралія, 17. вересня. — Прем'єр С. М. Брус вигоросив тут вчора промову,

в якій гостро нападає на комуністів.

Він казав, що в останніх роках комуністи здобули контролю в трейд-юніях і уживають їх для допомоги соціальної революції і встановленню диктатури пролетаріату над цілою державою.

Брус знову підкреснив у своїй промові, що уряд постановив поборювати комунізм всіма засобами, які має до розпорядження.

СТРАЙК МОРЯКІВ В ПОЛ. АФРИЦІ СТАЄ ЩОРАЗ ГРІЗНІШИЙ.

На доках і по складах в полуднево-африканських портах гниють овочі і псуються яйця.

КЕІП ТАВНІ, Полуднева Африка, 17. вересня. — Неофіційний страйк британських моряків стає щораз грізніший в портах Полудневої Африки, і публіка починає щораз гірше відчувати його вплив.

Бритійський поштовий уряд видав перевіз "королівської пошти" голандським кораблям. Разом в Полудневій Африці страйкує около 2,000 моряків.

В Дурбані британський корабель "Порт Курно" відплив з порту, однак на другий день повернувся назад, бо палачі відмовилися працювати, коли корабель відплив вже був 100 миль від берега.

На доках і по складах положення стає щораз гірше. Запаси овочів гниють, як також псуються яйця через те, що довго лежать.

ЗІРВАННЯ ПЕРЕГОВОРІВ МІЖ РАД. СОЮЗОМ А ФРАНЦІЄЮ.

Французькі фірми закупили цього року 200 тисяч тон пшениці в Радянському Союзі.

ПАРИБ, 15. вересня. — Звідомлення з Москви до Парижа кажуть, що французький уряд зирвав переговори з радянською делегацією, що велися більше як два місяці відносно поладження довгу, зятягнену царською Росією у Франції.

Наглі зирвання переговорів зирувало радянський уряд, так як попередні звідомлення

подавали, що переговори поладують вперед.

ПАРИБ, 16. вересня. — Радянський Союз починає вивозити пшеницю до Франції. Останнє замовлення вивозить 30,000 тон, які мають бути доставлені в жовтні і грудні по 118 франків за 100 кілограмів (220.46 фунтів). Всього закупила Франція в Радянському Союзі 200,000 тон.

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Р.б. Домі, на розі вулиць Прічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ДОМІНАЛЬНІ ВИБОРИ І ЧОТИРИ ГРІХИ СМЕРТЕЛЬНІ.

ІІІ. ІМІГРАЦІЯ.

Приступаємо до огляду третього гріха смертельного, що як і кожний інший набрав певності і розголосу в передвборчій гарті та що як і кожний інший протягне ноги після виборів, а це до питання про імміграцію.

Канадським капіталістам треба більше іммігрантів в Канаді. Іммігрантів треба корабельним, залізничним, індустріальним компаніям, тим що мають земельні обшири. Робітникам і бідним фермерам іммігрантів не то що не треба, але їм просто неясно: в Канаді такі величезні незаселені земельні простори, а робітники ходять без роботи і фермери не можуть виїздити з довгів? Здавалося-б, що на цих просторах можна ще дві-три рази вмістити стільки людей, як є тепер і тоді ще — їдуть душе, пий і веселіся! А на ділі чомусь і мало нас і тісно нам. Коли на цих великих просторах і мало нас і тісно нам, то що буде, як пани це більше людей наведуть? — Ось такі питання ставлять перед собою ті, що на цих великих просторах ходять без роботи, або живуть в нужді й голоді. Тож природно, у них риторичнось погляд: забезпечити перше людське існування тим, що вже навесні, а тоді невідомо, маючи для них наперед забезпечену роботу, чи фарми.

Та не з того боку розглядають цю справу капіталісти і їх виборчі апарати.

Мієн каже: "Уряд Кінга за останній рік витратив приблизно \$3,800,000 на те, щоб привести до Канади 111,000 іммігрантів, а консервативний уряд в останньому році свого існування витратив лише \$1,800,000 і привіз за них до Канади 148,000 іммігрантів". Кінг відповідає Мієнові, доказуючи, що його уряд робив так, як вимагали обставини і що консервативний уряд це й то не втяв би. А новоназначений Кінгом міністер імміграції Гордон, промовляючи недавно в Торонто, сказав, що Канаді не потрібно більше людей так довго, поки її індустріальне життя не абсорбує того населення, що вже є в цій країні.

У відповідь Мієнові і Кінгові, наприклад, вінніпегська "Фрі Прес" каже, що країні зовсім нема користі з суперечки лідерів між собою, бо обидва вони один другого варта, але країні треба іммігрантів, які розвинули-б її багатства і привели-б її до добробуту.

Але-ж і Мієн і Кінг також "вели й ведуть країну до добробуту"! Коли-ж за посередництвом імміграції вони доведуть країну до того добробуту не можуть, то за те ту частину населення, що зветься капіталістами, вони давно вже привели до добробуту.

По суті ліберали й консервати хапуються цієї імміграційної справи лише, як виборчого батога одні проти других, а не як справи, яку вони хочуть дійсно розв'язати для користі країни та самої імміграції. Вони навіть в промовах на своїх передвборчих публічних мітингах не кажуть, як вони це питання розв'язать, який їх план. По правді ні Мієн, ні Кінг, прийшовши до влади, не отворять широко дверей іммігрантам, бо вони знають, що в теперішніх обставинах вони не дадуть масовій імміграції ради. Вони знають, що ні Сініар, ні Годсон Бей своїх земель безплатно іммігрантам не дадуть, індустрія має й так більше, чим треба робітників, отже про масову імміграцію нема що думати. Лишається лише підшукати, щоб було досить іммігрантів для того, щоб забезпечити капіталістам таких робітників та мати все резервову армію безробітних. Але цієї армії не можна збільшати до того розміру, щоб відтак самим її боялися.

Кричати багато про колонізацію західної Канади. Але цей гомос також бється об єніпарські та годсонбейські землі. Земельні обшири тих компаній надто дорогі для іммігрантів, щоб вони їх могли купувати. До Канади їде, переважно, європейська бідиота і то лише слава, що ними колонізується Канада. Ними "колонізується" секції, "екстра-генки", ковальні, лісові кемпи. Ними зникається платню тим робітникам, що виборили її тяжкою боротьбою протягом довгих років. Тому цілком природна річ, що робітники є проти імміграції. Робітники не є проти імміграції з якогось неясного егоїзму, але вони кажуть: забезпечити робітникам роботу, фермерам право на продукти їх праці, тоді везть сюди іммігрантів, забезпечивши їм людське існування.

Департамент чи міністерство імміграції, що існує тепер в Оттаві і має своє представництво в Лондоні, коштує країну поперх два з половиною мільона доларів річно. Цих \$2,800,000, що їх по словам Мієна уряд Кінга видав на імміграцію за протиг останнього року, він видав їх не як допомогу іммігрантам за переїзд через океан, або щоб допомогти їм устроїтися на місці. Ні, іммігранти їдуть сюди за свої гроші і тут полишені на ласку бо-жу і капіталістичну. Та величезна сума грошей, що її видає річно канадський уряд "на імміграцію", їде на утримання імміграційного департаменту. На утримання цього департаменту в Оттаві і його філії в Лондоні уряд дає по два з половиною мільони доларів річно, а на безробітних в нутрі країни він не має грошей.

Отже імміграційне питання — це лише виборча кастомаша, за яку гинуться консервати з лібералами, а прийшовши до влади, всі вони будуть вирішувати це питання на користь капіталістів цієї країни, а не на користь її добробуту, як про це вони кажуть, а тим більше не на користь працюючих мас Канади і не на користь тих людей, яких вони сюди везуть. Отже робітники й фермери повинні сказати тим панам: дайте роботу тим тисячам робітників, що зараз ходять в Канаді без роботи; забезпечити за фермерами ті їх фарми, на яких вони працюють вже десятки років, а тоді везть сюди імміграцію — забезпечивши індустріальним робітникам працю, а різним — землю, хоч би забрали для цього земельні обшири різних компаній. Але ні того, ні другого капіталісти не зроблять, бо вони знають лише свої хитрацькі бажання і стараються їх задовольнити під різними "народними гаслами".

Робітників.

БОЯТЬСЯ КОМУНІСТА СAKЛATBAЛИ.

Слово "комунизм" стало те-м таким словом, що на са-му згадку про него — капі-талісти і їх ставленники при державній владі починає тря-сти пропасника. Людей, що проповідують ідеї комунизму, вони переслідують, кидають в тюрми, посилають на шибени-цю, на розстріл. Тепер кому-низм і його проповідники по-ставлені на тій столі, на якій за часів панування старинного Риму поставлено було первісне чисте християнство і його про-повідників.

Як капіталісти бояться і од-ночасно ненавидять комуністів і їх ідей, може посвідчити той факт, що вони його приміни-ли тепер до комуніста Сакла-твали, члена британського пар-ламенту. Невдовзі має відбутися в Оттаві, а відтак в Вашинг-тоні конференція міжпарламен-тарної ліги, на яку з'їжджають парламентарі різних ріж-них країн. На ній їде також британський парламентарий посол комуніст Саклатвала. Ця поїздка Саклатвали наробив-ла великого переполоху серед англійських консервативних послів. Вони, коли почули, що й Саклатвала їде, перше зля-калися, потім обурилися, а да-лі почали вдавати з себе бла-жені. Не поїдемо між люди з ко-мунізмом та ще й з Індусом — сказали вони.

І три консервативні послы один за другим зрезигнували з поїздки на згадану кон-ференцію. Газети наробили розголосу з приводу цього. В англійських буржуазних кру-гах почали носитися з думкою, щоб всі англійські послы зре-зигнували з тої поїздки, але виступив бувши міністер сер Горн, і сказав, що він поїде, та що глумити є резигнувати, бо в такому разі від англій-ського парламенту поїде ли-ше один посол і ним буде ко-муніст Саклатвала.

Нарешті з поїздкою т. Са-клатвали все було залагодже-но. Він їде в американсько-го консуля в Лондоні візу на в'їзд до Злуч. Держав і мав від'їхати кораблем 19. верес-ня. Міністер внутрішніх справ Англії Джойнсон-Гікс скрего-тав зубами і отверто заявив, що коли-б це було в його си-лі, він не випустив би Сакла-твали з Англії.

І от перд самим від'їздом Саклатвали, державний секр-етар Злучених Держав Келог видав заборону на в'їзд Сакла-твали до Злуч. Держав на тій підставі, що він комуніст, — хоч т. Саклатвала зовсім не збирає робити революції в цій країні, бо на всіх послів

він тільки сам один був би ко-муністом. Американські ка-піталісти не захотіли випустити в "країну демократії", в "кра-їну конституції прав людини" — представника англійського робітництва. Злякалися рево-люції. Винайшли закон (який самі ухвалили), що людям, які не годяться з капіталістичним раєм, вступ в "країну демокра-тії" заборонений. Країні, в я-кій викидають зі шкіл науку про еволюцію, в якій можливі тепер середньовічні "малпичі суди", нема що такому вибри-кові дивуватися.

Лишається ще Канада. Чи приїде Саклатвала до Канади і... чи випустять його сюди? Ка-нада є британською домінією, отже складовою частиною бри-танської імперії. Значить, тут не могло-б бути й мови про заборону в'їзду до неї бри-танському громадянину. Але це тільки так здається. Ми ба-чили вже кілька випадків де-портації з Канади до Англії "небажаних" громадян. Під цим самим претекстом можуть ще не випустити т. Саклатвали й до Канади. Капіталістам взагалі легко відшукати багато пре-текстів. Вінніпегська "Фрі Прес" вже виступила проти допущення Саклатвали в Ка-наду. Певно зякалася, бо Він-ніпег є одним з тих міст, які має відвадити т. Саклатвала.

Та менше з тим — випустят т. Саклатвалу до Канади, чи не випустят, Саклатвала, як кому-ніст, своє зробив, а решту до-кінчила буржуазна преса, бур-жуазні політики, англійські консервативні послы, що ото порезигнували, а міністер Зл. Держав запечатують. Своєю метушено, своїм криком, пе-реляком ці ставленники капі-талу зробили для комунизму більше, ніж би т. Саклатвала тихенько без всякої опозиції приїхав був на ту нечасну між-парламентарну конференцію.

Коли-б дійсно було прави-дим те, що Ш. Інтернаціонал видає величезні суми грошей на комуністичну пропаганду в капіталістичних країнах, я го-лосував би за тим, щоб цим разом він заплатив за комуні-стичну пропаганду англійській буржуазній пресі, англійським консервативним послам (тим, що порезигнували), англій-ському міністрові внутрішніх справ Гіксіві і державному се-кретарю Злучених Держав Келогові. Вони дуже багато помогли т. Саклатвалі поши-рити комуністичну пропаган-ду.

Чи приєднається до-них у-ряд Кінга?

Волинцев.

НОВА ПОЛІТИКА КОЛЮЧОГО ДРОТУ ПРОТИ РАД. СОЮЗУ.

Політика англійського міні-стра закордонних справ Чем-берлейна і консервативного у-ряду Балдуїна взагалі, почи-наючи з набирати реального ха-рактеру. Ця політика зводиться до п'ятих сепаратних пак-тів між різними капіталістич-ними державами від Скандина-вії, аж до Персії. Це є політи-ка — обвинити залізним колом багнетів Союз Радянських Ре-спублік, хоч називають її "по-літикою міжнародного мира". Як вона може бути політикою міжнародного мира, коли ни-нішній її автор, Чемберлейн, зараз по прихоті до влади кон-сервативного уряду в Англії, відкинув так званий "мирний протокол" Ліги Націй, ухва-лений за часів урядів МекДона-лда в Англії і Еріо у Франції.

Телеграми кажуть, що цей п'ятипактовий план союзу ка-піталістичних країн буде ви-глядати так: найголовнішу групу творитимуть Велика Бри-танія, Франція, Німеччина і І-талія. Для моді буде приче-лено до них ще й Бельгія. Уго-дою цих п'ятих держав має бути забезпечений франко-ні-мецький кордон на Рейні, або іншими словами, Німеччина відмовляється на віки вічні від

тих земель на користь Франції, які Франція від неї відвоюва-ла.

Другий пакт, який заключа-ють між собою Німеччина, Польща і Чехословаччина, за-тверджує відірвання Німеччи-ни на користь Польщі і Чехо-словаччини від тих земель, які ці дві країни забрали від Ні-меччини завдяки політиці "ми-лостивості" антанті.

Третій пакт заключається між балканськими капіталі-стичними "братушками" — Болгарією, Югославією, Руму-нією, Грецією і Італією.

Четвертий — між Польшею, Фінляндією, Литвою і Латвіе-ю і, п'ятий, між Великою Бри-танією, Іраком (!!), Персією і Туреччиною.

Ось яка добрія європейська капіталістична родина збіра-ється зв'язати себе угодами під маскою "міжнародного ми-ра", а на ділі для спільного на-ступу на Союз Радянських Ре-спублік.

Це значить, що політика Чемберлейна взяла верх над політикою французьких імпе-ріалістів і фактично замінює собою колишню політику ко-лючого дроту Клеманса проти С.Р.С.Р.

Наслідки цієї політики вже дають себе знати. Переговори між Францією і Радянським Союзом по ріжним економіч-ним питанням, що тягнулися вже через пару місяців, зістали нагло перервані на розказ міні-стра фінансів Кайо, перервані саме тоді, коли мали найкращі вигоди для успішного за-кінчення.

Одначасно Англія дістала від Естонії в оренду острови на Балтійському морю, недале-ко Ленінграду, на яких вона думає збудувати військову ба-зу.

Ось така тепер політика міжнародного капіталу, під проводом консервативного у-ряду Балдуїна, проти Радян-ського Союзу. Чи порозумі-ються капіталісти — це ще пи-тання. Плани на зверх "гарні" — але внутрі капіталісти три-мають ніж один проти друго-го. З одного боку говорять, наприклад, про угоду Туреччи-ни, Іраку, Персії і Англії, а з другого боку, телеграма доно-

сить, що 90,000 турецького війська машерує на Ірак.

Однак працюючі маси ціло-го світа повинні собі запам'я-тати, що коли цей план союзу світових капіталістів буде здійснений, то це буде союз капіталістів не лише проти Ра-дянських Республік, але проти працюючих мас цілого світа. Це буде повторення "священ-ного союзу" трох імператорів з 1848 року, тільки в далеко більшому розмірі. В 1848 році війська російського царя души-ли революцію на Угорщині, а якщо нинішній план союзу сві-тових капіталістів буде здій-снений, вони спільними силами будуть душили всякий прояв визвольного руху в кожній ка-піталістичній країні.

Тому план угоди між цими сімнадцятьма капіталістичними державами треба вважати уго-дою капіталістів проти працюю-чих мас цих країн взагалі, а проти працюючих мас Радян-ських Республік з'окрема.

Мусій.

БАНКРОЦТВО КОНЦЕРНУ СТІНЕСА.

В Німеччині збанкрутував величезний капіталістичний концерн Стінеса. Концерн Сті-неса був одним з найбільших капіталістичних об'єднань в Європі. Порівнюючи до інших капіталістичних об'єднань, цей концерн був дуже молодий. Створився він майже під час світової війни а розрісся вже після війни, тоді, як Німеччи-на опинилася на краю економіч-ного і фінансового банкруцтва.

Користуючись тяжким ката-строфічним станом господар-ства країни, обізнаними її грошей, спритний спекулянт і талановитий організатор, Гуго Стінес, скуповлював за безцін банкрутувавши фабрики, заво-ди, копальні, ліси, корабельні товариства з цілим їхнім май-ном, об'єднував під своєю кон-тролем найрізноманітніші під-приємства Німеччини, викорис-товуючи в них майже безплат-ну силу працюючих. Одним словом, Стінес нажив кольо-сальне майно коштом поту, крові, нужди й голоду працюю-чих, коштом тисячів збанкуро-тованих великих і дрібних під-приємств і став неофіційним кайзером Німеччини і небез-печним конкурентом європей-ських та американських капі-талістів на міжнародному ринку. Концерн Стінеса в Ні-меччині був справжньою дер-жавою в державі, як каже С. Яворський в харківських "Рі-стіях", а Німецька Народна Пар-тія була одним з філіялів Сті-неса. Стінес зумів уникнути о-пані банкового капіталу, заспу-вавши свої власні банки.

Зрешти на економічному у-падку і фінансовому банкруц-ті Німеччини, концерн Стінеса опинився в скрутному поло-женні, як тільки почалася ста-білізація німецького капіталу під опікою плану Доса. На не-щастя концерну на початку цієї стабілізації умер сам органі-затор, Гуго Стінес. Гого спад-коємці, з'окрема обидва його сини не мали організаційно-спекулятивної спритності бать-ка, крім того розходилися в політичних поглядах. Це зано-чили інші капіталістичні тре-сти, що завидували могутно-сті Стінесового концерну і по-чали на него наступ зі всіх бо-ків. До цього прилучилися ка-піталістичні синдикати Англії і Америки і рішили добити сво-

го брата по крові й плоти. Во-ни кинулися на него, як скаже-ні бики кидаються на "сво-го брата, побачивши на нему кров. В наслідок облоги, кон-церн Стінеса опинився в тяж-кому фінансовому стані. Всі банки відмовили кредиту, а ко-ли згоджувалися дати кредит, то під умовою, що їх буде до-пущено до правління цим кон-церном. В наслідок цього по-явилося на ринку акції Німець-ко-люксембурзького гірничо-промислового металургійного товариства", яке належало до концерну Стінеса. Ці акції на суму 21 мільон золотих марок купили американські капіталі-сти за посередництвом англій-ської фірми, з того й почалося 1,300 Стінесових підпри-ємств почали одно за другим переходити в інші руки, не дивлячись на боротьбу синів Стінеса, особливо старшого, Едмона Стінеса, який не хоче піддатися атакам фінансового капіталу. І коли Едмон Стінес не мав чим заплатити платні робітникам свого берлінського автомобільного заводу, він щоб не піддатися банковому капіталові, запропонував робітникам стати шервочими його заводу, віддаючи їм замість заробітної платні 40 процент шерв цего заводу.

Таку боротьбу зводить мо-гутній недавно концерн Стіне-са за своє існування. Навіть до робітників вдається за до-помогою, на яких потові й кро-ві він виріс. Прийшов сильні-ший капіталістичний звір — фінансовий капітал і каже: а-бо піддайся під мою контро-лю, або цілком банкрутуй. І виходу з цих двох доріг нема: підеш одною — ти не будеш вже Стінесів, підеш другою — здохнеш зовсім.

Робітникам плакати за кон-церном Стінеса нема чого, як нема чого радити, що прихो-дить новий пан. Як один, так і другий живуть потом і кровю працюючих і проти них робіт-ники мусять зводити тяжку боротьбу.

Упадок концерну Стінеса по-казує нам, що наймогутніші капіталістичні об'єднання не є довговічні, що вистарчить од-ному з них спітнутися на чо-му небудь, як на тому місці його добувають власні брати.

Газетяр.

ЧОМУ ФРАНЦІЯ ВОЮЄ В МАРОКО.

У французькій газеті "Ма-тен" вмістив статтю Роберт Рейно, в якій описує багатства Мароко. Він пише, що свер-дління, пророблене до цього часу виявило величезні покла-ди фосфату, що проходить Ма-роко з південного сходу на північний захід. Південно-схід-на частина цих покладів лежить в 140 кілометрах від морсько-го берега в місці, що зветься Курига. Ця місцевість дуже зручна для транспорту фосфа-ту через порт Казаблянка. Та

ділянка, що її експлуатують тепер, тягнеться на протязі 300,000 гектарів і, за останніми підрахунками, має в собі 25 мільярдів тон фосфату. І далеко на південь їдуть ці ска-рби, що їх вираховують астро-номічними цифрами.

Далі автор оповідає, що ек-сплуатується поки тільки невелика ділянка, де мінералів є кілька сот мільярдів тон і при тому вищої якості. Добувають-ся фосфат досить інтензивно, 1921 року добуто 8,000 тон,

1922 р. — 80,000 тон, 1924 р. — понад 400,000 тон, а цього року — до 600,000 тон.

Далі "Матен" повідомляє, що у всьому світі добуто було 1924 р. 7 міль. тон фосфату, з них у Франції та її колоніях добувається до 60 процент цієї кількості. Треба мати на увазі, що величезні поклади фосфа-ту є в Алжирі та Тунісі і та-ким чином Франція панує на світовому фосфатному ринко-ві і диктує йому всі ціни.

"Матен" каже, що цими ба-гатствами завідує французька держава. Але бельгійська ко-муністична газета "Драпо Руж" каже що іншого.

Протягом 5 років, починаю-чи 1921 року, два французькі інженери почали самі вишуку-вати фосфат і подали у вста-новленому законом порядку заяви на знайдені ними 28 ді-лянок, на просторі 44,800 гек-тарів. По французькому зако-ну, всякий, хто знайде у незна-них місцях поклади мінералів, має право на 1 п'яту їхньої вар-тості, коли їх здається з тор-гів експлуатувати. Але вели-кий банківський капітал, захи-щений мароканськими під-приємствами, зовсім не наміре-ний був поступатися на кор-исть нікому невідомим дослі-дувачів величезними сумами, а через те під натиском "Гене-ральної мароканської компа-нії", що є філією "Паризького Нідерландського Банку", уряд мароканський, тоб-то, знов та-кий французький генерал губер-натор видав закон, згідно з я-ким кожний дослідувач, маю-чи заяву, повинен зареєстру-вати її в "шерифському управ-лінні фосфатів". Інженери, що мали 28 заявок, не прирозумі-ли зареєструвати кожну з них з'окрема і, на підставі цього формально-юридичного три-ку, їх і позбавили права на 27 їхніх заявок. Величезні скарби опинилися в руках марокан-ського уряду і він експлуатує фосфатні поклади в такий спо-сіб, щоб не шкодили інтересам капіталістів, які мають акції фосфатних копалень в Тунісі і в Алжирі.

Величезні поклади марокан-ського фосфату використову-ються дуже мало, що дає змо-гу фосфатному синдикату вдержувати ціни на свою про-дукцію на дуже високому рів-ні. Європейське хліборобство — для якого фосфат є найцін-нішими туками, не має змоги користуватися ним по деше-вій ціні, що в свою чергу до-зволяє іншим капіталістичним зграї спекулювати на зерні, я-ке привозять до Європи. Справжнім хазяїном у Мароко є "Паризько-Нідерландський Банк", що контролює більш як 25 величезних підприємств і що держить у своїх руках ма-роканський кредит, транспорт та промисловість.

Маршал Л'ютей — францу-зький генерал резидент — є не-близь, як агент і вірний при-служник цього банку. І нині-шня військова авантюра, що має на меті захопити північну ча-стину Мароко, заселену Ріфа-ми, також має намір, намічений банківськими французькими колами, — захопити багатіші поклади заліза у ріфському краю для того, щоб забезпе-чити за французькими проми-словцями високої ціни на залі-зну руду, що її примушена у них купувати Німеччина, по-збавлена наслідком Версаль-ської угоди, льотаринських та горішно-шлеских копалень.

С. Яворський.

В будинкові варшавського суду, де відбувався суд над Гіб-нером та його товаришами, ко-місар дефензиви Чимбарський конфіскував у кореспондентів РАТАУ і ТАССА фотографії, зроблені польським фотогра-фічним агенством у момент ви-ходу з в'язниці Гібнера, Рут-ковського й Кневського.

Фотографії зроблені поль-ським фотографічним аген-ством, свідчать про те, що Гіб-нер, Рутковскі і Кневскі не мо-гли йти самі та що їх до суду мало не внесли на руках полі-ції. Фотографії конфісковано з розпорядження голови суду.

CONFISCATA FOTOGRAFII.

СТОРИНКА НАШИХ ЧИТАЧІВ

ЦІКАВІ ДЕБАТИ.

Гемітон, Онт.

Дня 3. вересня відбувся в Гемітоні дуже цікава дискусія на тему: "Чи комунізм можливий?" З атеїстичної, сторонньої точки зору, Сміт з Торонто, а з негативної пів Півла, котрий лише недавно приїхав з Лондону.

Це було шось нового, і небувало до сї Гемітоні між англійською публікою. Робітництво дуже зацікавувалося такими дискусіями і велика зала I. O. O. F. Temple була заповнена по береги.

Варта зазначити, що ці дебати зацікавили також місцевих панів протинників комунізму. Вони думали, що такий "знавець", як приїхавший пів з Лондону, може комунізм. Але воно сталося навпаки.

Перший виступив пів Півла і говорив пів години. Він зазначив, але комунізм неможливий до здійснення то-му, бо його хтось собі вигадав. А раз його хтось вигадав то і здійснювати його неможливо і неперотливо. І тому-то ця система, яку ми тепер маємо, є найліпша.

Відтак виступив і говорив пів години т. Сміт і говорив річово, кожне його слово опиралося на історичні факти. Він сказав, коли в борюмо комунізм, то борюмо не якусь вигадку, але дійсність життя. Ми бачимо з історії та еволюції, що комунізм це однією справедлива система. Це ми бачимо з давніших часів, як ще до нас жили громади, як вони одні другим взаємно помагали, бо тоді була одна безкласова гармонійна людина. Там визиску і поневолення людини людині не було. Це тільки при-патна класність змогла так порівняти людей, що одні тепер голодують, а другі панують; одні користують всім тим, що лише природа дала, а другі, тоб-то робітничі маси, не мають до цього доступу і живуть в нужді і голоді. Капіталістична класна ні-колі не може дати задоволення лю-дству, цим самим вона хоче, чи не хо-че, копати під собою жму, в котру му-стять впасти. Сама капіталістична го-сподарка веде до катастрофи і ця ка-тастрофа є певна, як ми є певні, що завтра буде день. І тому, коли я бо-рюмо комунізм, то борюмо дійсність, до якої веде сам капіталізм. На цій т. Сміт закінчив перший свій виступ, а гримі оплески показали по чий стороні публіка. Пів Півла дуже цим занепокоївся, але що ти тут відеш, де-ж тобі борити капіталістичну си-стему, котра тільки і жие на неправ-ді і шахрайстві. Пів Півла розгоря-вся і сказав: "Я не знаю, де ви, доре-так зацікавлені промовою Сміта. Він сказав, що комунізм це є собі власна вигадка більшовиків, того що-до, якого не можна зачислити до на-шої демократії. На цій публіка роз-сміялась, бо знає добре, що то за де-мократія."

Далше цей "відважний" пів ска-зав, що комунізм нездійсненний, бо на-мають, аби лише зникли наші демократичні порядки, як-то зникли в Росії, то ми повинні борити-ся проти цієї страшної доктрини.

По цій т. Сміт виступив також на 20 хвилин, але не знервований, як англійський пів. Сміт сказав: "Я не послуговувався пустими фразами, як мій опонент, але послуговався дійсними життєвими фактами. Я ка-жу, що комунізм є однією справед-ливою системою, бо в ній будуть всі рівні як економічно, так і політично, по-неволяти в ній ніхто нікого не бу-де. І нема сили, що сприяє до поступу суспільства в напрямі комунізму. Коли мій опонент каже, що комунізм

є вигадкою, то він мусить знати, що Христос, якого він уважається учени-ком, був комуністом, ані невідомий мій опонент каже, що капіталістична система є однією справедливою, то і на не твердження кажу: Неправ-да, що в капіталізмі існує якась небу-дуча демократія. Визначим за примір Кана-ду: чи тут править народ? Ні! Бо Канада знаходиться в руках однієї, то є 15-ох мільйонерів та капіталістів з Вол-стріт, в Нью Йорку. Капіта-лізм нищить людство та всяку добру поступову думку. Боронити його, це значить йти проти поступу, заложува-ти собі ярмо на шия. Комунізм не нищить людства, а тільки нищить ста-рий згнилий капіталістичний лад, а на його місці буде справедливий лад рівності і братерства. По цих сло-вах т. Сміта залунали довготривалі оплески.

Як лише оплески втихли, пів знову виступив на 10 хвилин останніх, але він сам вже чувся побитий, покликав-ся на біблійно, що він нікому не хо-че вперти. І сказав, що він не вірить, щоби людство могло панувати само собою, але після його думки має бу-ти якийсь один чоловік, котрого всі повинні слухати.

Відтак в останнє ще на 10 хвилин виступив т. Сміт, як побитий над про-тивником попом Павлом.

Тоді Сміт зазначив, що капіталізм нахилився над берегом пропасти і йому ніщо не годен зрадити. Без-робіття, страйки, нужда, голод і без-пастовий конфлікт капіталістичних дипломатів, війни, грабїж між самими ними доказують, що комунізм ста-ється прийнятним в заміну капіталізму.

Товариші робітники цього світа, єдине спасіння! Ви не маєте нічого до-вратити крім класдан — а до заобуття цієї світ!

Ів. Д.-К.

ЗАВЕЛИСЯ.

Кічнер, Онт.

Минулого року менонітський комі-тет в порозумінню з сїпарськими а-гентами справдав до Канади з Ра-дянських Республік партію менонітів, щось около 1,200 осіб. Прибули вони до Ватерлоу, Онт., тут їх запроваде-но до менонітської церкви, сюди при-їжджали менонітські фермери і збира-ли їх, вибираючи собі робітників та робітницю, як в старому краю на яр-марку вибирають люде худобу. Ре-зультатом вдалося в західну Канаду, де вони мали виробляти кошти подоро-жж.

На подорож місцеві англійські про-світляки, як і в старому краю, збира-ли, будемо мати добрих фермерів. Одна роверова компанія опосередко-вала, що коли хто з менонітів згодо-вався до її фабрики, дістане безплатно па-ру роверових черевиків. Відтак ком-панія хвалилася, що роздала меноні-там 800 пар черевиків.

Описав показалося, що забрані на ферми меноніти не зділи до праці, бо в бувшій царській Росії вони жи-ли багачами, самі не працювали, але на них працювали інші, бідняки-се-ляне. Побачивши це, фермери не хотіли їх тримати. В менонітському комітеті стався заколот і прийшли вибрати новий, який зібрав транспорт менонітів і відіслав в західну Кана-ду, а декотрі розбіглися. Ті, що за-їхали в західну Канаду, лізли на там солодокі і вертають назад на схід, кажуть, що сподобали собі подаро-вані компанією роверові черевки. Я бачу, чим певний, що багато з них, тепер згодилися-б з радянською вла-дою, але вже пізно.

Робкор.

ТАЙНА ПОЛІТИКА.

Вокстон, Саск.

Дня 28. серпня відбувся у Вокстоні, Саск., якийсь нелегальний мітинг, на якому говорив адвокат Савуза. Ка-жуть звідси, що цей мітинг якийсь пі-дозрілий, чи нелегальний, бо не був навіть оголошений як сїл. Так якос-тихцем. А воєму виною наближаєть-ся вибори, хоч на мітинг говорився про імїграцію. З пего видно, що не те на язиці, що на умі. Але такі наївкїші, чому мітинг скликався не від фермерів, але від когось не-відомого. Кажуть, що консервати ма-ють до діла з тим мітингом більше, чим імїграція, про котру говорився. Казав промовець, що Канада довга, широка і багата в багатств в неї безмежній, отже треба багато людей сюди привезти, щоб ті багатства пі-днести, чи щось там. Теперішня до-ріжня існує тому, що брак робітни-ка, казав адвокат. Каже, що робіт-ники сюди жадають високої платні і тому тепер фермери і пані бідні (А робітники багаті?) — Складає. Та і такі то ті українські адвокати. От-верто заявляють, що готові спровади-ти до Канади імїгрантів, щоб зник-вали робітничі платні. Завваж, що уряд в Оттаві утрудняє імїграцію з Галичини до Канади, але він буде старатися, а головню товариство ім-їгрантів Радаїла, покровителем ім-їгрантів Буха, щоб це утруд-нення зняти і тут, розуміється, на-тикнув на вибори.

Поговорив коло епископів і їх святих, коли вони беруться за таке світське діло. Бо оці недочетні адво-кати є лише підлогою дійсних панів. На закінчення промови почав казати, щоб фермери організували комітет з трьох чи більше людей. Але в сїлі стало темно (вечір), і лю-де почали виходити, говорючи, що не вгадали якось темна справа. Ферме-рі, виходячи з сїлі, казали: "Ми тепер всі імїгранти, на що нам їх більше задалось". В сїлі лишились тільки адво-кати та кілька фермерів, що відібра-ли оже в темноті одні другий виби-рали, бо й справді такі справи не люблять світла. Тепер одні кажуть, що це імїгрантський комітет, а другі, що виборча хунта.

Замість спровадження нових імї-грантів, той комітет зробіть-би гарне діло, коли-б знявся відшукуванням помешкань для тих фермерів, яких після 25-літньої тяжкої праці компа-нія викладає з хати за моргеч. Доб-ре зробіть-би, коли-б найшов приту-лок старенькій жінці, яку неого-лошено вивести з хати і вона хотіла бунувати, 25 літ тяжко працювала, щоб мати хоч на старість притулок. Те-пер проситися в комірце до чужої ха-ті і ніхто її не хоче.

Але про цих ні комітет, ні адвокат, ні святий Радаїл не дбає. Вони же більше хочуть везти сюди бідняків, щоб працювали та забагачували пар-тизів, а знижували місцевим робіт-никам заробітну платню.

Фармер.

ВАЖНЕ ДЛЯ ЧЛЕНІВ Р.З.Т. В ВІННІПЕГУ.

Оцим повідомляється всіх членів і членкинь Відділу Р.З.Т. в ВІННІПЕГУ, що місцеві вклади приймаються кожної четверга від 8 до 10 години вечером в Укр. Роб. Домі.

Не забувайте про пресовий фонд наших часописів.

Робкор.

МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ МОЛОДІ В МІСТІ МОНТРЕАЛІ.

Святкування Міжнародного Дня Молоді 6. вересня ц. р. в місті Мон-треалі було найкращим доказом по-ширення класової свідомості серед робітничої молоді Канади.

Відділ Ліги Комуністичної Молоді міста Монтреалу скликав на цей день масове віче в одній з найбільших са-лих міста, в котрій заведено відбувати-ся першо-триває аніа. Підчас віча саме була заповнена, що навіть про-ходи воних кризисів були заповнені. Більшу частину присутніх становила молодь. Програма віча була пере-длїгана виступами хору, деклама-торів і музикальним виступом.

Підчас співання хором "Червоного Прапора" всі присутні встали з місць, щоб вишукати "пам'ять по т. Ботві-нові, котрий співав "Червоний Пра-пор" йдучи на розстріл.

Промовцями на цій вічу виступали товариші з англійського, українсько-го й єврейського відділів Л.К.М. в Мон-треалі. Тому, що день робітничих ді-їх припав цього року, також на 6. вересня, відділи ком. півонірів міста Монтреалу були заперезентовані сво-їм промовцем, 13-літнім товаришем з лєнінської відділу М.С. Л.К.М. Монтреалу, котрий пояснив значіння організації робітничих дітей і зважав присутніх дітей, котрих було спор-єчисло, вступати в ряди молодшої сек-ції Ліги Комуністичної Молоді Кана-ди. А на закінчення віча, немовби напам'ять, щоб використати успіх на-шого дня з'явився несподівано пере-дажковий через Монтреал т. Джек МекЛонад. Присутні привітали т. МекЛонада співом "Інтернаціоналу".

Гратуюючи монреальським ком-сомольцям за їх працю, т. МекЛонад між иншим сказав: "Моя найбїльшій бажанням є, щоб на сїаційному Міжнародний День Молоді не було другої сїації під соєм, котра-б виби-рала сїації всесвітньої Ліги Комуні-стичної Молоді — гвардія робітників і сїлані!" У відповідь на ці слова т. МекЛонада монреальські комсо-мольці прикрили працювати невто-мо, щоб здійснити це бажання, щоб сїаційний Міжнародний День Молоді відсвяткувати величавим походом до вулиць Монтреалу. А успіх Міжна-родного Дня Молоді означає нам заохоту до дальшої праці і до бо-ротьби аж до кінецьної побди про-летаріату.

Комсомольці.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІ.

С. Р.-іс, Торонто, Онт. — Наукові і аські інші книжки Ви можете діста-ти в робітничих видавництвах "У.Р.В." і "У.П.В." Назви книжок і ціни на них ви знайдете на окладній жур-налу "Голоси".

Карий, Венувер, Б. К. — Лист про мистецтво до друку не надається тому, що не правильно трактує за-дання мистецтва. Мистецтво нале-жить не тому мистецтві, що його твор-ить, але тім класі суспільства в ін-тересі котрої він творить. Малюнок, вірш, оповідання належить не тим, хто їх створив. Вони можуть діста-ти за них тільки заплату за свою пра-цю, але відтак ці твори служать да-ній цілі. Замість того, щоб дебату-вати, на тему про мистецтво, не бу-дучи певним його значіння, краще перерахувати лекції Театроутра-ї, що друкувались в "У.Р.В." минулого року. Також в книжці Бухаріна "Те-орія історичного матеріалізму" стор. від 188 до 195.

А. А. Тімніс, Онт. — Справа, про яку пишете, така, що за неї не можна обвинувачувати одну особу. В ній більше винної той, хто був свідомий, після вашого допису можна судити, що вони, як постоєння каже, "обор робіт".

ДАЛЬШІ ЖЕРТВИ ДЛЯ ХОРОГО Ю. ГАРАСИМКА.

Збірка відділу Р.З.Т. в Нордг, Алта. \$59.50
Збірка відділу ТУРФДім в Ен-сонвіл, Онт. \$17.45
Жертвували в Енсонвіл сїаційну товариш: Т. Горігчук \$2.00; по \$1.00: Ю. Мороз, Ф. Якушек, О. Ну-цук, М. Михайлюк, В. Тиховський, І. Кухар, І. Мельник (Тімніс, Онт.), К. Бриский, В. Харук, В. Бояновський, М. Геруш, А. Семенюк і В. Іванюк по 50 ц.; В. Казічук, А. Шон, К. За-потошня і В. Семенюк; М. Касян 45 ц.; Василь Свєтос, Шкаго, Ілл. \$2.00
Ол. Дєвчаківська, Шкаго, Ілл. 1.00
Л. Ковалівська, Шкаго, Ілл. 1.00
Василь Ткач, Еск. Б. К. 2.00
І. Миконик, Еск. Б. Б. 1.00

Форт Вільям, Онт.
По \$1.00 жертвували: Дмитро Ги-шка, і Дмитро Піцула; Марія Дребит 50 ц.; А. Дучак 35 ц.; по 25 ц.: Марія Яворська, Софія Жеромська, Марія Онученко і Митро Мінзак. Разом \$3.85.

Саскатун, Саск.
Збірка підчас концерту в У.Р.Д. \$5.30

Форт Френсес, Онт.
В. М. Шевчук \$2.00; І. Сковоронський \$1.25; по \$1.00: В. Костур, М. Гали-цкій, П. Семенюк, Л. Бурій, Ю. Де-метрук, К. Татарин, М. Дюхінський, В. Царук, Т. Безручак, Ю. Лаврішин, П. Саловик, Ю. Ковалюк, П. Кружо-вік, В. Зубатюк, М. Парнеба і Ю. Темєрський; по 50 ц.: С. Семків, П. Шарок, М. Олійник, П. Козловський, М. Палєцький, І. Кимко, І. Олійник, Е. Троні, П. Сипачук, І. Собкович, О. Бойко, П. Винниченко, Ю. Сковоронський, М. Пушнінський, П. Кравчук, М. Кра-вчук, Олена Тернопільська, Н. Тимчи-шин, С. Павлюк, Н. Савчук, І. Крутер,

О. Човган, А. Корейчук, П. Савчук, І. Рогач, М. Гринюк, Т. Чернявський і В. Бажан; Катра Федорук 35 ц.; І. Басараба 30 ц.; по 25 ц.: М. Угріні, Т. Зельоні, І. Войчук, С. Поштар, Н. Гурій, М. Пастух, Анна Галабура, Анна Оксакандер, Олена Рутка, І. Зуб, М. Мошарський, С. Шаванда, Марія Близчук, С. Бєлєс і Т. Близчук. Разом \$37.65.

СПРОСТУВАННЯ.

В повідомленню Центрального Ви-конавчого Комітету ТУРФДім до тих відділів, які не надіслали ще своїх рохунків півчення місячних членських вкладок, яка була поміщена в третій колоночній зборі на 4. сторони "У.Р.В." з дня 17. ц. м., зайшла друкарська во-милка.

В передостанній розділі повідомле-ня, де сказано: "щоб з кінцем цього місяця відділи заслали рахунков за перший квартал півчення місячних членських вкладок до Ц.Р.К.", має бу-ти: щоб з кінцем цього місяця відділи заслали рахунков за третій квар-тал півчення місячних членських вкладок до Ц.Р.К.

Ц.Р.К. ТУРФДім.

МІСЯЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ ТУРФДІМ В ВІННІПЕГУ.

Подається до відома всім членам, що місячні збори відділу ТУРФДім в ВІННІПЕГУ відбудуться в неділю, 20-го вересня, в год. 2.30 по полудні.

На зборах будуть порушені важні питання, та будуть ріша-тися важні справи.

Обов'язком кожного члена і членкинь: приходити на кожні відділові збори, брати участь в справах, які обговорюються та вирішуються на зборах.

В той день, коли відбуваються місячні й інші збори, дома-шні справи повинні відложити. Так приходіть обов'язково, і точно на означений час.

ЛЕКЦІЯ ДЛЯ ЖІНОК-РОБІТНИЦЬ В ВІННІПЕГУ.

Цим подаємо до відома всім членкиням вІнніпєгського відділу Жіночої Секції в ВІННІПЕ-гу, що в понеділок, 21. вересня відбудеться в сїлі Укр. Роб. До-му цікава лекція, яку виголо-сить т. Пристах. Початок лек-ції в годині 8-їй вечером. При-ходіть численно й на час та кличте своїх знайомих.

Заряд.

ДО ДРАМСПІВГУРТКІВ.

Подаємо до відома всім драмспівгурткам, що в відділі ТУРФДім в ВІННІПЕГУ, що є не велика скількість драматичних примірників, котрі ви повинні замовити:
Юрко Добувш 50 ц. одна, 5 за \$2.00;
Гроші 35 ц. одна, 3 за \$1.00;
Товариство Пшик, 25 ц. од-на, 5 за \$1.00.

Нова книжка! Вже вийшла з друку і продається нова і ду-же корисна книжка для шкіль-ної дітвори п. н. "Співогри", ціна одного примірника 75 ц.

Слідить за оголошенням но-вих нотних пісень.
Замовлення присилайте на адресу:
BRANCH U. L. F. T. ASS'N,
Ukrainian Labor Temple,
Cor. Pritchard & McGregor Sts.,
Winnipeg, Man.

УВАГА! ІСТ КИЛДОНАН!

Старіям Відділу ТУРФДім в Іст Килдонан, відбудеться в неділю, 20. вересня ц. р. в сїлі У.Р.Д. в Іст Килдонан

ВЕЛИКА ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ

Початок забави в 2. годині по полудні. Першорядна музика під проводом т. Гуцуляка. Вступ за вільною колектою.

Приходіть на цю забаву чи-сленно а потанцюйте і забави-теся весело до пізнього вечера.

Цим повідомляється товари-шів і товаришок в Іст Килдо-нан, що Драмгурток при ТУРФ-Дім в Іст Килдонан відбуде в неділю, 20. вересня ц. р. в го-дині 8. вечером спеціальний мітинг в справі реорганізації Драмгуртка, як теж обгово-рюється справу надходячого но-вого театрального сезону.

Нові сили радо вітаємо.

Заряд.

МАЮ ДЛЯ ПРОДАЖІ котедж на п'ять кімнат в добром стані. Продам дешево за готівку. Прошу зголошуватися до:

J. Mattson
229 Victoria Ave. W.
(115) Transcona, Man.

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ

в другому накладі широко відома драма М. Ірчана

РОДИНА ШІТКАРІВ

Перший наклад розійшовся дуже скоро і треба бу-ло видавати драму варту.

Автор т. Ірчан ще раз переглянув зміст драми і цим разом вона вийшла в справленому виді та з деякими додатками.

Радитесь Драмгурткам, які думають грати цю дра-му, замовити собі для цього нові примірники другого видання.

Замовляйте, доки ще не розійшовся і цей наклад! Декорація дуже легка, всіх осіб 10, можна грати на найменших сценах.

Ціна одного примірника 25 центів.

Замовлення з грїшми посылати на адресу:
UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard & McGregor Sts., — — — — — Winnipeg, Man.

ТОВАРИШКО!

ТОВАРИШУ!

З "Українських Робітничих Вістей" ви довідаєтесь про світові політичні події, про робітничий всесвіт-ний рух. Але вам треба також читати дещо більше з області науки, літератури. Тому, передплатіть собі двотижневий ілюстрований журнал

"РОБІТНИЦЮ"

що ширить класову освіту і знання науки. Мате-ріял однаково цінний так для робітниць, як і для робітників. Річна передплата \$1.50, піврічна 80 ц.

Ширіть "Робітницю" скрізь! Передплатуйте і зби-райте передплату від інших!

Адресуйте так:

THE WORKINGWOMAN

UKRAINIAN LABOR TEMPLE
Cor. Pritchard and McGregor Sts., — Winnipeg Man.

ВЕЛИКА ЗАБАВА З ТАНЦЯ-МИ В У. Р. Д. В ВІННІПЕГУ.

Відділ Спільної Української Робітничої Молоді (старша група) в ВІННІПЕГУ устроє в суботу 19. вересня, в 8-їй годи-ній вечером в сїлі У. Р. Дому

ЗАБАВУ З ТАНЦЯМИ.

Запрошуємо на цю забаву всіх членів і членкинь україн-ських робітничих організацій при Укр. Роб. Домі, а також робітничу молоддь взагалі. По-чаток точно в годині 8-їй вече-ром. Першорядна музика. При-ходіть численно.

Вступ для мужчин 35 цт., а для жінок 25 цт.

Заряд.

НА ПРОДАЖ grosерня і бучерня з будинками, в добрім положенню. Продам, або заміняю за такий самий або иншого сорту бізнес в Альберті. По інформації прошу писати: 1948 Robinson St., Regina, Sask.

НА ПРОДАЖ гарна й добре збудо-вана шанда під ч. 272 Мелроув евію, в Трансконі, Ман. Шанда має 21 X 34. Є п'ять кімнат; сїанія 12X14, а також дровитня й герезд 14 X 22. Має цементований салер, довкола лота добре обфенсовано. Добрий хїдник, близько і зима та здорова вода. Від шанди до сїанських шанів 12 мї-нук ходу. Продам за \$850.00 готів-кою, або \$950.00 на легкі сплати. Хто з трансконських робітників, або з поза-трансконських бажав би купити, хай зголошується на пошту адресу: Victor Vazza 272 Melrose Ave. E. (113) Transcona, Man.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ І ЧИ-ТАЙТЕ НОВИЙ ЧАСОПИС

в англійській мові

"THE LEFT WING"
офіційний орган Кана-дської Трейд - Юніної Меншости, який видає раз в місяць Трейд - Юніної Просвітна Ліга.

Передплата: 25 цт. на рік. Поодинокое число 3 цт. 100 примірників \$2.00.

Адреса:
"The Left Wing"
Room 301, 95 King St. E.,
Toronto, Ont.

Кожний класово свідо-мий робітник повинен пе-редплатувати і читати робітничу газету

The WORKER

Офіційний орган Кому-ністичної Партії Канади. Передплата на рік вино-сить \$2.00, на піврік \$1.00. Зашліть передплату таки-че нині!

Адреса:
THE WORKER,
Room 301, Tyrrell Bldg.,
95 King St., East,
Toronto, Ont.

ЧИТАЙТЕ! — ЧИТАЙТЕ!

</